

Journal departemental de Varna

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА ВАРНЕНСКАТА ОКРЖНА ПОСТОЯННА КОМИСИЯ.

Год. абонаментъ: за общини 200 лева за учил. н-ва 100 „	ИЗЛИЗА СЕДМИЧНО — Телефони: № № 28 и 502 —	Такси: за обявления на кв. см. 1 . в.
--	---	---------------------------------------

Болезтът перноспора по лозитѣ.

Време е, щото всѣки лозаръ да бжде готовъ за борба противъ перноспората — маната. Следъ рѣзидбата втора главна работа на лозаря, е да прѣска редовно младитѣ — зелени части на лозата противъ перноспората. Съ прѣскането цѣлимъ да запазимъ зеленитѣ части на лозата — главно листата, които представляватъ из-важния апаратъ за правилното развитие на лозата, чрезъ тѣхъ лозата диша, асимилира, изпуща излишната влага, и образува гроздовата захаръ.

Отъ тѣхното запазване зависи нейното добро развитие и плодородие. Лозата като култура е съществувала нѣколко хиляди год. преди Христа, произхода и се смѣта отъ Кавказъ, обаче намерено е въ земнитѣ пластове, особено въ терциернитѣ много вкаменелости отъ нейнитѣ листа.

Лозата е била пренесена най на предъ въ Гърция, после въ Италия, Франция и т. н. до като най-после е достигнала у насъ. Грешатъ всички лозари които смѣтатъ, че лозата е нова култура и че въ миналото не се е прѣскало и полагало грижи за нейното правилно развитие. На въпроса, защо трѣбва да прѣскаме, ще отговоря: за да запазимъ лозата отъ перноспората — маната — балсарата известна подъ тези имена у насъ. Перноспората е била пренесена отъ Северна Америка и за пръвъ пѣтъ констатирана въ 1878 г. Тя напада всички зелени части на лозата — младитѣ пѣпки, летораститѣ, опашкитѣ, листата, чепкитѣ, цветоветѣ и зеленото грозде. Най напредъ се появява по листата, по тѣхъ образува първомъ едно слабо жълтеникаво петно, което бързо нараства потъмнява и обема целия листъ, ако времето е влажно отдоле на петното се образува бѣлъ прашецъ. По нападнатия листъ могатъ да се развиватъ 3-4 петна въ размеръ достигащъ 2—3 см: въ диаметръ, такива листа не следъ много време опадатъ и лозата се обезлистява. По нападнатитѣ леторастии се образуватъ по тъмни петна, такива леторастии се изкривяватъ и немогатъ да се развиватъ правилно. Особено опасна е перноспората когато нападне ресата, тогава тя се явява въ дветѣ си най опасни форми: Ротъ-гри и Ротъ-брунъ и може да компроментира цѣлата реколта. Болеста перноспора се причинява отъ една малка нисши гѣба, която се нарича П л а-

с м о п о р а — В и т и к о л а — Перноспора Витикола, ане отъ това, когато дѣждъ превали и слѣнце пече.

Старитѣ хора, макаръ и погрешно да сж схващали развитието на тази болестъ, все пакъ щомъ почне да привали и препича, взематъ прѣскачкитѣ и почватъ да прѣскатъ защото това сж най добритѣ условия за развитието на гѣбата. Върху ботаническото описание на тази нисша гѣба нѣма да се спирамъ, въпреки, че е много интересна за лозаритѣ, понеже не би могло да се помести въ една статия. На кратко ще спомена условията за покълването на лѣтната спора.

Най-голѣмо влияние за покълване на спората има температурата и влагата безъ тези условия — капка вода и нужна т-ра не може да се развива болестът т. е. покълване на споритѣ.

При т-ра 5 гр. нѣма покълване, при 6 гр. покълва за 18 часа, при 7 гр. за 5 часа и 45 мин., при 8 гр. за 4 часа и 15 мин. при 9 гр. за 3 часа, при 10 гр. за 2 часа и 45 ми., при 11 гр. за 2 часа и 5 мин., при 15 гр. за 1 и 15 мин., при 18 гр. за 1 часъ, при 20 гр. за 58 мин., при 22 гр. за 55 м. при 23 гр. за 50 мин., при 25 г. за 40 мин, при 29 гр. за 12 ч., при 30 гр. за 20 часа, при 35 гр. нѣма покълване. Както се вижда отъ таблицата, покълването на лѣтнитѣ спори най добре се развива при т-ра отъ 15 гр. до 25 гр. при при ниска и висока т-ра нѣмаме развитие на споритѣ. Средства противъ тази болестъ имаме много и различни по съставъ, ще спомена само най ефикаснитѣ и бързо действувашитѣ. Най известния и практикуващъ отъ всѣки лозаръ е така наречения „Бордолезовъ“ разтворъ. За пръвъ пѣтъ е билъ откритъ въ околноститѣ на Бордо (Франция: отъ г-нъ Милиардетъ). Приготовлява се по два начина: I. Американски II. обикновенъ — неотраленъ. Споредъ количеството на варьта къмъ синия камъкъ различава ме три вида: а) киселъ в) неотраленъ с) алкалически. Най добъръ и за препоръчване е приготвяването на обикновения или неутралния разтворъ.

Приготовлява се по следния начинъ: за I-во прѣскане разтваря се 1 кгр. синъ камъкъ въ 100 лит. вода и два кгр. гасена варъ, за II-ро прѣскане отъ 1 кгр. и полови-

на до 2 кгр. синъ камъкъ и отъ 3 — 4 кгр. 9 гасена варъ, за III-то прѣскане 2 кгр. синъ камъкъ и 4 кгр. гасена варъ сжщо за 100 л. вода. Най напредъ слагаме синия камъкъ въ една кошничка за да се разтвори въ 80 л. вода следъ това разтваряме варта въ видъ на вариво млѣко въ останалата вода, единъ отъ работницитѣ разбърква силно и продължително синъ камѣчнии разтворъ при вливане на варевото млѣко до като се неутрализира сместъта. За да се увѣри лозаря, че действително разтвора е напълно готовъ, опитва го съ синия или червена лакмузова хартия, която, ако е готовъ разтвора веднага си процвѣта. Първото прѣскане трѣбва да се извършва при прирастъ на ластаритѣ отъ 15 — 20 см. второто следъ 10 — 15 дни следъ първото и третото следъ 15 — 20 дни отъ второто. Това време не е строго опредѣлено, то зависи отъ развитието на лозитѣ и отъ валежитѣ, ако има много валежи, както тази година ще се наложи да прѣскаме 4 — 5 пѣти. Нека не забравя лозаря и най пагубния разрушитѣлъ на лозитѣ (градушката) веднага следъ градобиене, лозаря трѣбва да прѣска и то съ по гѣстъ

разтворъ, за да локализира развитието на болестът. На край ще спомена и за много препарати, които се рекламиратъ като средство противъ пирроспорната и разнитѣ други болести и неприятели, а именно 1 Тутокила, арзола, сулфалора, перуна, носпразена и др. Отъ тези срѣдства ще спомена тази, които съмъ изпиталъ въ разсадника и дали резултати I. синъ камъкъ 1 кгр. II. сулфарола 500 гр. арзола 250 гр. и гасена варъ 1 кгр. Разтваря се поотдѣлно арзолата и сулфаролата въ хладка вода следъ което се прибавя въ приготвената смесъ отъ варевото млѣко и синия камъкъ, като се разбърква добре. Носпразена се приготвя така: за 100 литра вода се слага 1 и половина кгр. носпразенъ и 750 гр. гасена варъ, въ отдѣленъ сѣдъ се разтваря носпразена въ 80 л. вода и варьта въ 20 л. вода следъ което се смесва при постоянно бъркане. Прочемъ, апелирамъ къмъ всички лозари прѣскайтѣ редовно лозитѣ съ горе посоченитѣ разтвори, за да спасимъ лозовата култура отъ разнитѣ болести и неприятели и да осигуримъ тѣхното правилно развитие и богатото плодородие. Управителъ разсадникъ: Б. Вачевъ

Българската економическа криза.

Рускиятъ емигрантски вестникъ „Россия и Славянство“ помѣства една статия отъ професоръ Н. В. Долински върху економическата криза въ България.

Той намира, че тая криза се дължи на цѣла редица причини.

Първопричината на кризата — казва проф. Долински — се таи въ тежката отдавнашна болестъ на българското народно стопанство и по-особено въ устройството на селското стопанство. На второ мѣсто поводъ за острата проява на болезненото състояние на българското народно стопанство се яви свѣтовната криза въ селското стопанство, която предизвика силно спадане въ ценитѣ на неговитѣ произведения. Въ този смисълъ българската криза се явява частъ отъ общата селско-стопанска криза.

Сжщността на органическото разстройство въ българското селско стопанство се

свежда къмъ следното:

Бързото увеличаване на населението надминава нарастването на земната площъ за селско-стопански нужди, както и увеличаването на капитала, който се влага въ селското стопанство. Това е дало за резултатъ препълването на селското стопанство съ работнически сили при недостатъчност на работна земя и инвентаръ, живъ и мъртавъ. Липсватъ условия работническитѣ излишни сили да намѣрятъ работна земя и инвентаръ, живъ и мъртавъ. Липсватъ условия работническитѣ излишни сили да намѣрятъ работа и въ градоветѣ. Така тѣ принудено оставатъ въ селата.

До като въ Германия на 1000 хектара обработвана земя се падатъ 38 постоянни работници, въ България тѣ сж 245.5. Отъ всичкия работенъ добитъкъ на селското стопанство конетѣ сж само 26 на сто, в останалитѣ 74 на сто сж волове, крави и биволи. Но и тоя

слабосилен добитък селското стопанство притежава далеч по-малко от нуждите си: 20.3 на сто от селските стопанства нямат ни една глава работен добитък, а 67.3 на сто имат от 1 до 3 глави. Само 28.9 на сто от тях стопанства си служат с железни плугове, само 5.4 имат брани, а дървени рала употребяват 70.3 на сто от всички стопанства.

Българското селско стопанство произвежда главно зърнени храни. Съ тях се занимават 61.1 на сто от всички стопанства. Въ това се крие една от най-важните причини на българското стопанско тежко положение: неразумно е дребното селско

стопанство, при конкуренцията на едрите стопанства да се занимава с добиване на зърнени храни, особено, когато то е лишено от капитал и е претоварено с работнически сили.

При това положение българското селско стопанство по характера на своето аграрно устройство неизбежно трябва да се насочи по пътя на едно трудово интензивно производство; то може и трябва да измени своя характер, като от зърнено-производствено стане трудово-интензивно производство за добиване зеленчуци, плодове, маслодайни и индустриални растения, птици, дребен добитък и пр.

Земната гжсеница (сивия червей).

Това е един рѣдък, обаче опасен неприятел на лозата, който се храни с едва развитите се пжпки и листа на лозата. Освен от зелените части на лозата, гжсеницата се храни и с листата на разни други бурени, зеленчуци и житни посѣви, затова с право може да се смѣта като общ неприятел на всички културни растения. Характерното при тази гжсеница е, че тя се храни или излиза на паша само нощно време, и щом се развидели се заравя въ прѣстѣта на 1 — 3 см. и там почива през целия ден. Голѣмината на гжсеницата достига от 3 — 5 см. с почти голо и оловно — сивѣ цвѣтъ тѣло и 16 крака. Пеперудата на гжсеницата се явява през месец юлий, лети само през нощта и снася яйцата си на купчинки по листата на лозата или въ земята. След 14 дни от яйцата се излюпват малки гжсенички, които се хранят както по първите, обаче на есен се заравят по дълбоко въ почвата и там заспват зимен сън, който продължава до м. април идущата пролѣтъ. Случва се през топли зими гжсеницата да се храни и от корените на лозата. Най-голѣмата пакост на лозята този неприятел нанася през про-

лѣтѣта, и където нападне масово опустошава до голѣма степен, както е случая тази година с лозята на селата Мансарлий, Войника, Мусукоджалий и др. въ Ямболска околия. Неопитното око, на пръв поглед, при подобни лозя, би помислило, че още не сж искарали лозята или че градъ ги е билъ, обаче щом се приближи и вникне по-добре ще забележи проядените очи. Най-силно биват нападнати младите лозя, а най-слабо тѣзи с висока рѣзидба, защото гжсеницата не е много подвижна и не обича много да се катери. Естествени неприятелки на тази гжсеница се явяват разни насѣкоми, които снасят яйцата си въ самите гжсеници или въ тѣхните какавиди. От по-висшит животни сж: разни гризачи, мишки, попови прасета и разни птици, най-вече нощните.

Борбата, която човѣка може да води с този неприятел е на първо мѣсто техническата, като събиране гжсениците денемъ, а нощемъ с фенери от лозите. За тази цел можем да си послужим с труда на деца, а при всѣка копанъ да се предупреждават работниците да избиват забелезаните червеи. Където удобствата позволяват добре е кокошки да се вкарат въ лозя-

та, които с голѣма охота ги изравят от земята. За предпочитане е сжщо рѣсенето на лозята с арсеникови отрови, както е при лозовият молецъ, само че тукъ е необходимо по силна доза, понеже и червеят е по силен, той консу-

мира повече листъ с който ще погълне и повече арсеникъ. Заложени зелени тревы около главините напрѣскани с горните отрови дават добри резултати.

Изъ сп „Лозарски прегледъ“

УСТАВЪ

на съюза за повдигане на селото.

I. Целъ.

Чл. 1. Основава се „Съюзъ за повдигане на селото“ с седалище София. Съюзът е напълно безпартиенъ. Той си поставя за целъ да обедини дейността на всички организации, дружества и лица, които работят или желаятъ да работят за стопанското и културно повдигане на българското село и да засили общественя и държавен интересъ къмъ проблемите на селото.

II. Съставъ.

Чл. 2. Съюзът има въ страната свои околийски и селски комитети, въ състава на които, освен отделни лица, влизат и представители на всички ония дружества, организации и учреждения, които желаятъ да му съдействуват.

Чл. 3. Всѣки комитетъ се ръководи от постоянно присѣствие избрано изъ между членовете му. Приемането на нови членове става от постоянното присѣствие.

III. Управление и начинъ на работа.

Чл. 4. Органитъ на съюза сж: годишния съборъ, върховния съветъ, централния комитетъ, провѣрителния съветъ и постоянните присѣствия при околийските и селски комитети.

Чл. 5. Годишния съборъ се свиква от централния комитетъ веднажъ въ годината по изработенъ от него дневенъ редъ. Въ събора вземат участие членовете на върховния съветъ и по трима представители от всѣки околийски комитетъ, от които единия се избира направо от околийския комитетъ, а другитъ двама от околийската сбирка.

Чл. 6. Върховния съветъ се състои от по двама представители на всички организации, дружества и институти — пожелали да съдействуват на съюза, от частни лица

приети от сжщия и 5—10 члена избрани от годишния съборъ. Централния комитетъ се избира от годишния съборъ измежду членовете на върховния съветъ. Числото на членовете въ централния комитетъ се определя от годишния съборъ. До свикването на първия годишенъ съборъ учредителното събрание избира времененъ централенъ комитетъ, който ръководи дѣлата на съюза.

Чл. 7. Провѣрителния съветъ се избира от събора от сръдата на върховния съветъ.

Чл. 8. Централниятъ комитетъ и провѣрителния съветъ се избират от събора за по една година.

Чл. 9. Околийските и селски комитети съставят програмата си за работа съобразно мѣстните условия, като държат връзка с централния комитетъ.

Чл. 10. За постигане на целите си съюзътъ си служи с сказки, демонстрации, изложби, излети, печатни издания и др.

Чл. 11. При нужда той призовава сътрудничеството на държавните учреждения и институти.

IV. Средства.

Чл. 12. Грижата за набавяне материални средства за нуждите на съюза се възлага на централния комитетъ, а изразходването имъ става подъ контрола на провѣрителния съветъ на съюза.

V. Общи наредби.

Чл. 13. За прилагане на настоящия уставъ се изработват от централния комитетъ правилници, съставляващи нераздѣлна част от устава.

Чл. 14. Измѣнението на настоящия уставъ става от годишния съборъ.

Чл. 15. Печата на съюза е с надписъ: „Съюзъ за повдигане на селото — София“. Въ сръдата на печата има три класа пшеница.

И. ХРИСТОВЪ

инж. механикъ асс.

Възраждане на българската техника и индустрия

(Продължение от бр. № 3.)

Следъ една скжпа и неудачна проба въ Самоковъ желѣзарното отдѣление биде премѣстено обратно въ София, гдето подъ сериозните грижи на г. Гр. Коцевъ е добило първото си значение, до като къде 1911 бива възложено на сегашния му директоръ инженеръ Енчевъ, а г. Гр. Коцевъ е билъ натоваренъ с преустройството на Държ. жел. техническо училище „Дръ Василяди“ въ Габрово.

Мечтанията на учащите се въ първите години въ Княжево да видятъ фабрика с високи кумини, машини за желѣзо и дърво, леарница и искусството за ползуване от тяхъ е било много голѣмо и тази имъ мечта се задоволява до негдѣ с новопостроената ж. п. работилница София въ 1888 г. лѣтото, която бѣ наредена за по голѣмо изкуство въ занаята. Имаше уредена ковачница с паренъ чукъ, леарница, шлосарна, монтажно отдѣление за локомотиви и вагони. Тая работилница откри мѣсто за деятелност на свършившите училището и новъ хоризонтъ за машинната техника въ отечеството ни. Мжчно бѣше по него време създаването на едно такова наредено промишлено предприятие, но усилията на правителството и на всички просѣтни органи бѣха насочени къмъ техника и индустрия и къде 1890 год. виждаме мнозина от свършившите техническото училище въ Княжево да следватъ въ Германия и други индустриални държави въ разни висши и специални технически училища. Между тяхъ строители инженери бивши началници на служба въ София — както г инженеръ Йор. Русевъ, Георги Михайловъ, П. Бенчевъ — електротехникъ, Новоселски машиненъ инженеръ, П. Алексиевъ, П. Иосифовъ

и други мнозина.

Пишущия настоящитѣ редове, благодарение на голѣми усилия въ учението си е бивалъ удостоенъ с отличия още от първоначалното си образование.

А при свършване Княжевското техническо училище 1890 г. е билъ дипломиранъ и награденъ с сребъренъ медалъ за отличие. Такива награди сж дадени сжщо по-рано на всички свършивши с отличия курса на училището.

Стремежа за добиване технически знания и усиляване занаятите и промишлеността, бѣше възбудилъ всички просѣтени органи на властта, на всѣкъде се говореше и мечтаеше за западноевропейското изкуство и свършенство въ занаятите. Имаше мнозина младежи, които сериозно се занимаваха с идеята за *peretum mobile*. Така още презъ 1889 г. Варненски окръгъ, съветъ билъ сезиранъ от окръжния инспекторъ тогава г. Ив. Церковъ с въпроса за отпущане стипендий за изучаване желѣзарството въ Германия. Окръгъ съветъ предвиделъ 2 стипендий по желѣзарството т. е. по машинна техника и презъ октомврий 1890 г. двамата стипендианти а именно: Гр. Коцевъ и Ил. Христовъ*) следваха висшето свое техническо образование въ държ саксонска промишлена академия (*Staats-Gewerbe Akademie*) Хемницъ.

Хемницъ е единъ от първите индустриални градове въ Германия въ областта на машиностроение. — Жадно приемаха тѣ всичко що се даваше въ академията а обширните наредби на фабриките гдето имаха свободенъ достъп имъ далоха единъ правиленъ мирогледъ върху развитието на промишлеността и върху познанията, които трѣбваше да добиятъ. Варненски окръгъ състоящъ се тогава от 5 околий включващъ Добруджа, съставляваше за управляю-

*) Първия дълги години директоръ на техн. училище въ София и Габрово, а втория основател и директоръ на първата окръж. желѣзарска работилница военния арсеналъ и др. Варна.

Здравна седмица с. Р.-Девня

Съ постановление на Ръка Девненския общински и хигиенически съвети бѣ организирана въ сѣщото село здравна седмица.

Здравната седмица имаше за целъ:

1. Основно почистване и бѣлосване на всички жилища, стопански сгради и обществени постройкы (общинското управление, т. п. станция, амбулаторията, ж. п. гара и бюфета, училището, борсата, кръчмитѣ и кафенетата, бакалницитѣ, фабрицитѣ, мелницитѣ и др.);

2. Почисване и поправка на двороветѣ, оградитѣ и кладенцитѣ;

3. Почисване и бѣлосване на чешмитѣ, каналитѣ и площадкитѣ при тѣхъ;

4. Изравняване повърхността на двороветѣ, улицитѣ, площадитѣ и пр. и засипване локвитѣ и ямитѣ;

5. Измиване на тѣлата, изпиране на дрехитѣ и почистване отъ паразититѣ;

6. Почисване и дезинфекция на нуждницитѣ;

7. Почисване на оборитѣ и добитѣкъка отъ нечистотии и паразити.

Макаръ че презъ страстната седмица населението обикновено по традиция чисти жилищата си и дрехитѣ си, хигиеническиятъ съветъ намѣри уместно и по-удобно да прокара здравната седмица въ сѣщото време, имайки предъ видъ, че организираната и системно проведена работа ще предизвика отъ страна на жителитѣ съзнателно отношение къмъ тая традиция и освѣтли въпроса отъ санитарно — хигиеническа гледна точка.

Бѣха опредѣлени лозунгитѣ: „Чистотата е основа на здравето“. Периодично почистване на тѣлото и всичко наоколо за човѣка е важно, както въздуха, водата и храната.

Средствата за реализиране на инициативата бѣха: Беседи съ ученицитѣ, съ родителитѣ, агитация всредъ населението и заповѣдта на общинския кметъ.

Главно внимание беше обърнато къмъ ученицитѣ и работницитѣ: всичкитѣ ученици бѣха изкъпани съ топла вода и сапунъ, подстригани, завѣски бе приготвено по единъ чифтъ долни дрехи (бельо) за свѣтитѣ празници и нови горни дрехи,

а тамъ кждето не е имало възможностъ да се набавятъ такива, приготвени бѣха стари — носени дрехи, опрани и закърпени добре и изгладени.

Сѣщо бѣ и по отношение на работницитѣ; на тѣхъ не се даде заплатата отъ господаритѣ имъ докато не изпълниха предписаното имъ пречистване.

Проверката направена въ петъкъ и сѣбота, даде отлични резултати.

Населението посрещаше контролитѣ комисии, безъ да прояви нѣкакво недоволство, напротивъ съ радостъ и чувство на удовлетворение за съзнателно изпълненъ дѣмгъ.

Ръка Девненский уч. лѣкаръ:
Д-ръ Каклюгинъ

Спасението на горитѣ е въ залесяването.

За унищожението на горитѣ откъщаватъ, залесено съседнитѣ полета.

Постановление № 32/21

На Варнен. окр. пост. комисия, въ заседанието ѝ на 14 мартъ 1930 год. въ съставъ: Председателъ Лазаръ Черпански, членове: Андонъ Ивановъ и Василъ Ж. Хиневъ, въ присѣдствието на секретаря Николай Г. Николиевъ.

Комисията, като разгледа писмото на Варнен окр. инженеръ 852 отъ 13 того, и представената отъ него таблица за стойността на грубитѣ извадени карьерни материали 10% берия и общинско наемно право и като взе предъ видъ:

1) Че съгласно чл. 47 отъ правилника за прилагане закона за карьеритѣ, постоянната комисия опредѣля стойността грубитѣ карьерни материали вадени отъ карьеритѣ на окръга, върху която стойностъ се събира 10% държавна берия и общинско наемно право;

2) Че срѣдната пазарна цена споредъ представената отъ окр. инженеръ таблица на тѣзи материали е почти еднаква и може да се изрази въ общи числа. **Решн:**

Презъ 1930/31 финансова година стойността на грубитѣ карьерни материали 10% държавна берия и общинско наемно право да става по ценитѣ опредѣлени въ следната

ТАБЛИЦА

Наименование на карьеритѣ отъ които се вадятъ материалитѣ	1			2			3			4			5		
	Едъръ каменен материалъ за трошене и основна зидария и др.			Едъръ камъкъ за дѣлане до 0.60 см. и по голѣми			Карьеренъ рѣченъ чакълъ			Карьеренъ, рѣченъ и морски пѣськъ			Г л и н а		
	Стойностъ на 1 куб. м.	Берия 10% върху стойността	Общин. наемно право на 1 куб.	Стойностъ на 1 куб. м.	Берия 10% върху стойността	Общин. наемно право на 1 куб.	Стойностъ на 1 куб. м.	Берия 10% върху стойността	Общин. наемно право на 1 куб.	Стойностъ на 1 куб. м.	Берия 10% върху стойността	Общин. наемно право на 1 куб.	Стойностъ на 1 куб. м.	Берия 10% върху стойността	Общин. наемно право на 1 куб.
	лв. ст.	лв. ст.	лв. ст.	лв. ст.	лв. ст.	лв. ст.	лв. ст.	лв. ст.	лв. ст.	лв. ст.	лв. ст.	лв. ст.	лв. ст.	лв. ст.	лв. ст.
Отъ всички карьери въ окръга. Държавни, общински и частни, открити по настоящемъ и ония които се биха открили презъ течение на годината	35	—	350	350	160	—	16	—	5	—	750	—	75	—	75

3) Настоящото постановление, съгласно чл. 48 отъ правилника за прилагане закона за карьеритѣ да се изпрати въ преписъ на г-на Варнен. окр. управителъ на разпореждане.

Председателъ: Л. Черпански

Секретаръ: Н. Николиевъ

Членове: Анд. Ивановъ
В. Ж. Хиневъ

Печатница „Войниковъ“ — Варна — Телефонъ 502.

щитѣ кржгове обектъ на най-сериозно внимание. Земледѣлска Добруджа имаше нужда отъ техническа помощъ за поправка и изработване на земледѣлски машини и орждия. Засилващата се р. Девня съ по съвършени мелнични машинарии изискваше тоже помощъ. Тия нужди сж предизвикали варнен. окр. съветъ да проектира и осъществи първата окр. образцова желѣзарска работилница въ гр. Варна сегашната флотска учебна работилница. Тая работилница е проектирана въ 1893 г. и завършена презъ 1894 год. подъ личното ръководство на завършилия по машинна техника стипендиатъ Илия Христовъ. Следъ нареждането и на 21 августъ—2 септември 1894 г., тя биде тържествено открита въ присѣдствието на официалнитѣ власти, множество граждани и на основателитѣ окр. съветници: х. В. Холевичъ, М. Г. Даскаловъ, Яни Дянковъ, Моско Петровъ, Ш. Хафузъ и Никола Щеревъ. По случая сж държани подходящи речи отъ тогавашния окр. управителъ Тодоръ Пѣевъ и първия директоръ на работилницата*).

Работилницата имаше двойка целъ: първо учебна—да приема, учи и обучава опредѣлено число ученици по желѣзарство, леярство, ковалство и стругарство; второ индустриална целъ—да поправя и изработва необходимитѣ машинни части и машини за начинающитѣ индустриални предприятия въ окръга. Шестъ години усиленъ трудъ и грижи бѣха достатъчни за да се уформи работилницата като уредено предприятие. Липса на средства, липса на понятие за онова което можеше да се очаква отъ тая работилница сж били причина за спъване дейносттата на това дѣло. Но онова, което заслужва да се отбележи, е че тукъ вече се нареждатъ отдѣления: Машинно-шлосерно, ковалско, леярно и моделно, дава се видъ, порядъкъ и дейностъ на фабрично предприятие. Заслугитѣ на работилницата почнаха

да се чувствуватъ не само въ Варненско а и въ Бургаско, Т. Пазарджикъ, държ. желѣзници, предприятието за постройка варненското пристанище, намѣриха сигурна помощъ за отливка и изработка на разни машинни наредби и части. По него време тя се яви като първа инициатива за обслужване частнитѣ промишленни предприятия, а по наредба заемаше трето мѣсто следъ Софийската, Русенската ж. п. работилници и арсенала на дунавската флотилия. Въ своя периодъ на деятелностъ работилницата е успѣла да изработи множество водни колела, трансмисии, мелнични инсталации, плугове и пр. Леярницата отливаше въ специалнитѣ гърнени пещи съ естествена тяга по системата на професоръ А. Ledebur—стомана и стоманени състави за плугови тѣла и за други по издържливи машинни части. Вагранката построена много икономично отъ директора по нормитѣ на сѣщия професоръ-технологъ, даваше отлични резултати при много умѣренъ расходъ на гориво. Отливани сж части до 1000 кгр. тежина. Сѣщата служи и до сега на Варнен. пристанище и съ нея сж отливани чугуни части отъ значителни тежини*).

Така наредена образцовата работилница послужи действително за образецъ на подобни машинни работилници и кжде 1897 г. виждаме въ Варна да се нарежда работилницата на Панчевъ и Партамиянъ; въ Русе работилницата на Хартюнь Манукянъ. Кжде 1899/1900 год. въ Ст. Загора М. Д. Караджовъ и С-ие (сега Кихайовъ и Харитиновъ); Е. Мюлхауптъ и С-о Русе, Фабриката „Стругъ“ — София и др. Много създадени последователно съ увеличение на индустриалнитѣ предприятия и нужнитѣ на страната.

*) Списание на Икон. д-ство год. II; брой 4, 5. Отзивы проф. Г. Н. Колушки. Търг. промишленъ вестн. 1896 г. брой 7, 8, 24. Желѣзарството у насъ И. Христовъ Бюлетинъ на търгов. камари 1899 г. Образцовата работилница И. Христовъ. Бюлетинъ на търгов. камари 1899 г. Еснафскитѣ сдружавания. И. Христовъ. Окр. жел. работилница Варна П. Тишковъ доцентъ. в. „Черно море“ 1896 г. Единъ часъ въ Варнен. окр. желѣзарска работилница П. Бобевски.

*). в. Свобода — 1894 год. „Желѣзо и въглища владеятъ днесъ свѣта“.
И. Христовъ

Министерство на Вътрешнитѣ
Работи и Нар. Здраве
Отд. Статист. окр. и общ. финан.
№ 6603
15 май 1930 год
София

Преписъ.

До г. г. Окръжнитѣ
Управит. въ Царството

Въ Държавен вестникъ брой 32 отъ 13 май н. г. е публикуванъ закона за бюджета на Държавата за финансовата 1930/31 година.]

Съ сщия законъ, чл. 35 се одобрява IX-то постановление на Министерския съветъ отъ 24. XII 1928 година протоколъ № 81, съ което се уреждаше начина за издръжката на полицейскитѣ участъци въ селата.

Известете на окръжната постоянна комисия, околийскитѣ началници и селскитѣ общини въ окръга Ви, за сведение и изпълнение.

Главенъ Секретаръ: (п) И. Разсукановъ
Началникъ на отдѣлението: (п) Хр. Милковъ
Вѣрно, за Началникъ на отдѣлението: (п) Ржтковъ

В ъ р н о,
При Варненското Окр. Управление,
Секретаръ: Ив. Хр. Дучевъ
Вх. № 2248 22. V. 1930 година.

До г. г. Председателя на
Окръжната Постоян. Комисия
и Околийскитѣ Началници въ
О к р ъ г а.

За сведение и изпълнение.
№ 2943 гр. Варна, 21 май 1930 г.

Зам. Окр. Управителъ: Борисъ Германовъ
Секретаръ: Ив. Хр. Дучевъ

Варн. окр. пост. комисия
№ 1899 28.V 1930 г.
Варна.

До г. г. кметовѣтъ въ
окръга.

За да се добиятъ сведения въ кои села и до колко е застъпено бубохранението и се взематъ мѣрки за насърдението му тамъ където трѣбва, поканватъ се г. г. кметовѣтъ веднага да представятъ:

1. Списъкъ на бубохранителитѣ въ всѣко населено мѣсто означение кой колко грама бубено семе е вземалъ.
2. Списъкъ на притежателитѣ на черничевы ливади и градини съ означение декаритѣ и броя на дръвчетата.
3. Приблизителниятъ брой на отдѣлнитѣ черничевы дървета въ всѣко село.

за Председателъ: В. Хиневъ

Агрономъ: Е. Балтаджиевъ

Варненски окръженъ ветеринаренъ лѣкаръ

БЮЛЕТИНЪ

№ 9

За хода на акутнитѣ—заразни (епизоотически) болести по домашнитѣ животни въ Варнен. окръгъ, за време отъ 1—15 май 1930 г.

I. Новоконстатирани:

- 1) Антраксъ по свинитѣ: въ гр. Варна.
- II Върлющи:
 - а) Бъсъ по кучетата: а) Варненска околия въ гр. Варна и с. с. Козлуджаи Белево.
 - б) Провадийска околия въ с. Дамналж-орта.
- 2) Дуринъ по конетѣ: а) Варненска околия въ с. с. Авренъ, Девизлий, Козлуджа, Кара-Хюсеинъ и Гевреклеръ;
- б) Провадийска околия въ с. с. Акъ-коюнъ, Есетлий, Кутлу-бей.
- 3) Шарка по овцетѣ: а) Провадийска околия въ с. Акъ коюнъ, гр. Варна, 16 май 1930 год.

Окръженъ Ветер. лѣкаръ: Д-ръ Тюлевъ

Тестеджийско учил. настоятелство — Провадийска околия

О б я в л е н и е № 46

с. Тестеджий, 22 май 1930 година.

На 19 юний 1930 година, отъ 9 — 12 часа преди обѣдъ Тестеджийското училищно настоятелство ще отдаде чрезъ търгъ съ малонадаване направата на 91.40 метра отъ училищната ограда.

Девизната стойностъ е 35,000 лева.

Залогъ за правоучастие се иска 10% — 3,500 лева.

Допускатъ се на търга само ония предприемачи, които представятъ майсторски свидетелства и за честностъ.

Видовѣтъ на материалитѣ и размѣритѣ на оградата сж изложени подробно въ поемнитѣ условия, които могатъ да

се видятъ всѣки день въ канцеларията на настоятелството. Всички разноси по търга, публикации, възлагане, приемане, гербъ и други, както и данкъ за предприятие, сж за смѣтка на предприемача.

Председателъ: Кр. Митевъ
Секретаръ-главенъ учителъ: Дим. Драголовъ

Елесь факъска, общинска скотовѣдна комия
Провадийска околия.

О б я в л е н и е № 906

с. Елесь факъ, 20 май 1930 година.

Скотовѣдната комисия при общ. управление обявява на всички интересующи, че на 11-я день отъ еднократното публикуване настоящето въ окръжния вестникъ, въ канцеларията на общинското управление отъ 9. — 11 часа ще се произведе търгъ съ явно наддаване за продажбата на двата общински кастрирани, досегашни разплодници.

Първоначалната оценка за всѣки единъ, по отделно е по 4000 лева.

Залогъ 50% върху първоначалната оценка.

Закона за Бюжд. Отч. Предприятието е задължителенъ.

Председателъ: П. Стояновъ
Касиеръ-отчетникъ: Ат. Ив. Пашевъ

Суджасъ-къойско училищно настоятелство

О б я в л е н и е № 2

с. Суджасъ-къой, 10 май 1930 година

На 11 юний т. г. отъ 2 до 6 часа следъ обѣдъ въ помѣщението на първоначалното у-ще ще се произведе търгъ за отдаване на експлоатация сѣното отъ учил. ливада находяща се въ семлището на с. Суджасъ-къой въ мѣстността »Пещерята« отъ 57 дек. радѣлена на 9 парцела, както следва:

I парцелъ отъ 5 дек.; II парцелъ отъ 5 дек.; III парцелъ отъ 5 дек.; IV парцелъ отъ 6 дек.; V парцелъ отъ 6 дек.; VI парцелъ отъ 6 дек.; VII парцелъ отъ 6 дек.; VIII парцелъ отъ 6 дек.; и IX парцелъ отъ 12 дек..

Първоначална оценка на декарь 100 лева.

Залогъ 50% върху първоначалната оценка.

Тържнитѣ книжа могатъ да се видятъ всѣки присѣтствень день въ канцеларията на първоначалното училище.

Закона за бюджетото и отчетността е задължителенъ. Всички разноси сж за смѣтка на наемателитѣ.

Отъ настоятелството

Старо-орѣховското училищно настоятелство

О б я в л е н и е № 19

с. Старо-орѣхово, 26 май 1930 г.

Старо орѣховското училищно настоятелство известява, че на 29 юний т. г. въ 2 часа сл. пладне въ помѣщението на общинското управление ще се произведе търгъ съ явно наддаване за отдаване на наематели два дюкяна, принадлежащи на училищното настоятелство и които се намиратъ въ центъра на с. Старо-орѣхово за време отъ 1.VII. 1930 г. до 30.III. 1932 година.

Залогъ за участие въ търга 10% отъ първоначалната оценка.

Тържнитѣ книжа могатъ да се видятъ всѣки день въ училищната канцелария.

Отъ настоятелството

Тестеджийско учил. настоятелство — Провадийска околия

О б я в л е н и е № 45

с. Тестеджий, 22 май 1930 година

На 19 юний 1930 година, отъ 9 — 12 часа преди обѣдъ Тестеджийското училищно настоятелство ще продаде чрезъ търгъ сѣното отъ училищната ливада, намираща се въ мѣстността »Манастирски ливади«, състояща се отъ 128 декара, разделѣна на 9 парцели.

Залогъ за правоучастие въ търга 10%. На вѣншни наематели ще се искатъ свидетелства за честностъ.

Всички разноси по търга, гербъ, публикации, както и данкътъ 50% за фонда »Социално и културно подпомагане на учителитѣ« сж за смѣтка на наемателитѣ.

Тържнитѣ книжа могатъ да се видятъ всѣки день въ канцеларията на настоятелството.

Председателъ: Кр. Митевъ
Секретаръ — главенъ учителъ: Дим. Драголовъ